
Objava.

Glasm naredbe c. kr. trgovskega ministra z dne 23. septembra 1916. drž. zak. št. 322 stopi nov telefonski red, oziroma telefonski pristojbni red 1. januarja 1917. v veljavo. Bistvene spremembe, ki se uvedejo, so:

Krajna telefonska omrežja dosedanje mrežne skupine VI. se porazdelijo po stanju 1. septembra t. l. na nove mrežne

skupine VI., VII. in VIII., tako da bo v prihodnje 8 mrežnih skupin. Oni naročniki, ki niso voljni plačati zvišanih telefonskih pristojbin, imajo po § 38, točka 2 ta čas še veljavna telefonska reda pravico, da odpovedo za čas, ko stopi v veljavo nov telefonski red. Ta izredna, s kolikor dveh kron opremljena, pisarna odpoved mora biti vposlana na c. kr. pošto in brzojavno ravnanje najpozneje do 1. decembra t. l. — Mrežne skupine in naročnine so razvidne iz naslednjega pregleda:

V mrežni skupini		V pristojbinskem razredu					
		A	B	C	D	E	F
		za glavne postaje					
		Posamezen priklop	Polezni priklop	polovičen priklop	četrtinski priklop	družabni priklop	
Za omrežje s številom naročnikov		K	K	K	K	K	K
1.	več ko 20.000	500	400	300	—	200	130
2.	5.001 do 20.000	400	320	240	—	170	100
3.	2.001 do 5.000	320	265	200	—	140	90
4.	501 do 2.000	—	—	180	—	120	80
5.	201 do 500	—	—	160	90	110	70
6.	51 do 200	—	—	140	80	100	60
7.	21 do 50	—	—	120	70	—	—
8.	največ do 20	—	—	100	60	—	—

Trst s postranskimi centralami vred se uvrsti v III.; Opotija s postranskimi centralami, nadalje Gorica, Ljubljana in Pulj s postranskimi centralami vred v V.; Tržič na Primorskem, Ronki, Mali Lošinj, Piran, Portorose v VI.; Rovinj, Pazin, Gračevo in Poreč v VII.; Kormin, Susak, Červinjan, Veliki Lošinj, Ločnik, Zamet, Motovun, Gradiška, Buzet, Višnjan, Buje, Krnica, Bal, Novigrad, Brtonigla, Umag, Kobarič, Tržič na Gorenjskem in Tolmin v VIII. mrežno skupino. Naročniške postaje, za katere so se računale dosedaj pristojbine po tarifnem razredu D (stanovanjski telefon) in G (uradni priklopi) spadajo v bodoče v pristojbinski razred C.

Družabni priklopi se napeljejo v prihodnje samo do posredovalnih uradov z več ko 50 glavnimi naročniškimi postajami; taki priklopi sploh niso dovoljeni v nobenem omrežju izven prvega pasu; ti družabni priklopi se bodo torej spremenili od 1. januarja 1917. naprej, brž ko bodo dopuščale razmere, v posamezne ali podeželne priklope. Dokler se ostanje naročniške postaje z družabnim priklopom v mrežni skupini VII. in VIII., znaša naročniška pristojbina za postaje s polovičnim družabnim priklopom v mrežni skupini VII., 90 K, v mrežni skupini VIII. 80 K, za postaje s četrtinskim priklopom v obeh skupinah 60 K.

S posredovalnimi uradi z več ko 20 naročniškimi postajami in že urejenimi za družabni obrat se lahko zvežejo tudi nove naročniške postaje potom družabnega priklopa, v kolikor to dopuščajo obstoječe naprave.

Podeželni priklopi. Ureditev telefonstva na deželi v mrežnih skupinah V—VIII se olajša s tem, da se uvedejo takozvani podeželni priklopi pod glavnimi postajami, toda ne več ko osem, s posredovalnim uradom. Časovni priklopi. (Sezonske postaje).

Aprovizacijske stvari.

Razdeljevanje izkaznic za kruh, moko, sladkor, masljo in kavo.

Danes, dne 6. t. m., se prično razdeljevali izkaznice za kruh in moko za tedne 58.—59. in 60.—61. in sladkorne izkaznice št. 9., veljavne od 13. novembra do vstetega 10. decembra t. l. Obenem se razdeli tudi izkaznice za masljo, veljavne od 13. novembra do vstetega 10. decembra t. l. in izkaznice za kavo, veljavne od 13. nov. t. l. do 7. januarja 1917.

Izkaznice se bodo dobivale v prostorih krušnih komisij tekom uradnih ur od ponedeljka, 6. t. m., do vstete sobote 11. t. m., in sicer proti izkaznici za živila. Prebivalstvu se ponovno priporoča, da ne čaka do zadnjega trenutka, da pride temveč vsakdo čim prej po svojo izkaznico, da zadnje dni ne bo prevelikega navela. Ravnotako naj se pri prejemu izkaznic vsakdo sam prepriča, je-li dobil zadostno število izkaznic in je-li izkaznica opremljena z uradnim pečatom;

življenju lahko pripeti kaj popolnoma nepričakovanega.

Bilo je že pozno nekega popoldneva, ko se je knez Miloslavski zopet jasneje pojavil na Tamarinem obzoru. Sedela je sama v modrem salonu in čitala, ko je vstopil nenadoma, ne da bi se bil javil.

— Ali mi daste čaja, gospa? — je vprašal. — Knežinja me je srečala v veži in mi je rekla, da najdem Vas tu. Torej pričniva s čajem.

Tamara mu je nalila čaja in se je naslonila na divan. Sedela je pod ono divno Falconetovo skupino, ki je bila že nekdanj in je tudi še sedaj najslajnejši okras modrega salona v hiši Ardahevič. Bila je vesela in mirna. Teh štirinajst dni po blagoslovitvi vode, ki so potekli brez razburjanja in v prijetni zabavi, ji je zopet vzpostavilo ravnotežje.

— In kako mislite sedaj o nas, gospa? — je vprašal.

— Vsi ste zelo neobičajni ljudje, odlično duševno nadarjeni in življenje se iskri v vas, vendar pa morejo vaše misli v petih minutah postati popolnoma neuhodljive, vaši pogovori pa prazni, in vse dere k igralnim mizam.

— Smo pač samovašči in nepokvarjeni. To je sedaj naša nova igra, in z njo se moramo igrati. To razvnetje se končno poleže in pride zopet kaj novega namesto

izkaznice brez uradnega pečata so namreč neveljavne ter se zaplenijo.

Glavarjem družin in hišnih gospodarstev se priporoča, da nemudoma sporoče vsako povečanje ali zmanjšanje števila članov družine ali hišnega gospodarstva pristojni krušni komisiji ter vrnejo izkaznice oseb, ki ne spadajo več k družini ali hišnemu gospodarstvu.

Sedež krusne komisije št. 7. se je premestil iz ulice della Borsia št. 2. v ulico Marije Terezije št. 35., 1. nadstropje.

Sadije in zelenjava.

Za tekoči teden so se določile naslednje cene za prodajo na drobno: Česen K 4 do K 4'40; sladko zelje 40 vin.; kislj zelje 80 vin.; korenje 48 vin.; kostanj K 1'28; cvetni karfiol 80 vin.; čebula K 1; pesno perje 24 vin.; jabolka K 1'28 do K 1'60; jabolka II. 88 vin. do K 1'24; orehi K 3; paradizniki 96 vin. do K 1'04; peteršilj 60 vin.; redkev 10 vin. komad; sladka repa 28 vin.; kislja repa 64 vin.; endivja salata 60 do 68 vin.; špinaca 72 vin.; ohrovt 44 do 48 vin.

njega. — Potem je pa nadaljeval v drugem tonu: — Na Angleškem imate veliko ventilov za prekipelavočo življensko moč, zato se ne morete uživati v narode, ki nimajo tega. Imeli ste imenitno vladavino; trajalo je skoraj osemsto let preden ste si jo zgradili, in odtlej je vedno vzbujala občudovanje vsega sveta. Sedaj pa dovoljete socialnim demokratom in plebejskim službovalcem, da raztrgajo in uničijo vse. To je še neumnejše, kot pa da se izgublja pamet pri igralnih mizah.

Tamara je izdihnila in vprašala:

— Ali ste že bil na Angleškem?

Vsedel se je k njej na divan.

— Ne; toda pride še. Dalje kot do Pariza še nisem prišel.

— Najbrž bi se vam zdeli vsi strahovito dolgočasni in zamolčljivi, — je menila Tamara potihoma. — Lov na konju bi vam morebiti ugajal, toda ne morem si vas predstavljati tamkaj.

Vstal je nemirno in stopil k peči. Tam se je naslonil in je zamisljeno mešal svoj čaj. Glasilo se je skoraj kot lahno kljubovanje, ko je dejal:

— Veste, da sem storil nekaj groznega. Bilo mi je pozneje zelo žal in hrepenim po vašem sočutju. Poškodoval sem svojega arabca. Ali se spominjate Solimana, ko sva bila pri sfingi?

Vprašanje zasedanja parlamenta in naloge dr. Körberja.

Grof Stürgkh je bil odločen nasprotnik vzpostavitve parlamentarizma v sedanjih časih. Z ene strani je bil baje uverjen, da od avstrijske poslanske zbornice v sedanjih nje sestavi in z nje zaupljivo minolostjo ni pričakovati koristnega delovanja, z druge se je baje — kakor smo opetovano naglašali, bal neljubih, za državo v sedanjih časih škodljivih pojavov, a s tretje je bil baje — kakor so naglašala udana mu glasila — na stališču, da je probleme, ki naj jih reši parlament, odgoditi za čase po vojni.

Te svoje nazore, to svoje stališče je grof Stürgkh zastopal s trdovratno doslednostjo. In to tudi potem, ko se je od raznih in med njimi tudi odličnih konservativnih strani, avstrijsko-patriotičnih do kosti in mozga, jelo pritiskati za sklicanje parlamenta. Nepristopen je bil za sklicavanje na dejstvo, da že narav konstitucionalne države zahteva, da so državljani vsikdar — tudi in še posebno v tako kritičnih časih, kakršni so sedanj — obveščeni o vsem in da jim je tudi dopuščati besedo. — Nepristopen je bil celo za argument, da je v interesu vlade same, da parlament funkcijonira, ker je s tem vlada razbremenjena od odgovornosti, ker je potem tudi parlament, ako ne izključno, pa vsaj soodgovoren za vse, kar se godi in ukrepa.

Dejstvo, da je prejšnji šef avstrijske vlade ostajal gluh tudi za ta argument, bi kazalo, da imajo prav tisti, ki so menili, da grof Stürgkh ni iskreno mislil z navedenimi pomisleki, marveč, da jih je navajal le zato, da je nekaj rekel in da je njegovo nasprotovanje izhajalo le iz okolnosti, da sploh in principijelno ni prijatelj parlamentarizma.

Velika večina javnosti in tudi političnih krogov pa je vključ nasprotovanju prejšnjega načelnika vlade vztrajala pri svojem uverjenju, da je zahteva po vzpostavitvi parlamentarizma opravičena, da ne le da ne prinaša nikakih nevarnosti, marveč da pomenja neizogibno potrebo. Iz tega uverjenja se je porodilo gibanje za sklicanje parlamenta. In ravno to dejstvo, da to gibanje kraj vsega nasprotovanja od tako odlične strani ni prestalo, marveč, da je nadaljevalo, priča, kolika moralna sila je v zavesti, da je opravičeno to, kar se zahteva.

Res je sicer, da med vsemi tistimi, ki so se udeleževali gibanja in aktivno sodelovali na njem, ni bilo popolnega soglasja v meri zahtevanja. Eni so zahtevali le sklicanje delegacij, dočim so drugi zahtevali sklicanje poslanske zbornice pred delegacijami, naglašujoč, da nasprotni red ne bi bil v soglasju z ustavnimi zakoni, ker je mandat prejšnje delegacije že ugasnil in mora zbornica šele izvoliti nove člane delegacij. Ali v principu — in to je za nas danes glavno — so bili edini vsi, v zahtevi po vzpostavitvi parlamentarizma, to je, v zahtevi, da vlada — bodi že v tej, ali oni formi — stopi pred državljane in da morejo zastopniki teh poslednjih povedati svoje mnenje.

Od vladne strani se je naglašalo sicer, da sklicanje parlamenta zahtevajo le ozki politični krogi, dočim jim mnoge velike stranke — pri tem so se sklicevali posebno tudi na češke — ne pritrjujejo da torej politični krogi sami ne žele sklicanja. To je bilo — naj se nam oprostijo besede — malo izkrivljanje dejstev, predočanje stvari, kakor v resnici ni bila! Zaporedo ma so se oglašala oficijelna glasila strank, ki se jim je podtikalo, da ne žele parlamenta, z izjavami, da temu ni tako. Posebno glasila čeških strank so odločno povdarjala, da hočejo parlament in da le zahtevajo, naj se ustvari gotova jamstva, da bo parlament redno funkcijoniral, da bo mogel neovirano izvrševati svoje prerogative, ki mu jih daje ustava. Pred vsem so zahtevali popolno svobodo govora.

To stališče napram vprašanju sklicanja državnega zbora je te dni plastično obrazložil češki socialno-demokratski poslanec Vlastimil Tušar. Potrebno je — je rekel — da spomnimo na addresso izvestnih adres, da je vstop v parlament v sedanjih kritičnih časih spojen z dolžnostmi. Parlament naj se ne sestane v razsuli, v kakršnem se je nahajal v spomladi 1914., ko se je razšel. Parlamentarizmu in ustavi ne bi bilo ustreženo s tem. Vstop v parlament nalaga dolžnosti. Zato se morajo ustvariti predpogoji, da bo mogel ustrezati tem dolžnostim. A eden glavnih predpogojev je, da se češko-nemško vprašanje že sedaj, če že ne reši, pa vsaj pripravi za rešitev. To je neizogibno potrebno za uspešno delovanje parlamenta in za demokratiziranje javnega življenja.

Poslanec Tušar se protivi „Arbeiter Zeitungu“ — glasilu nemške socialne demokracije, češ, naj se parlament ne skliče, drugo da pride samo po sebi. Tušar ne veruje, da bi prišlo. Zato zahteva, naj se zasedanje temeljito pripravi. Uverjen je, da bi to ne bilo zahtevalo veliko časa, težave ne bi bile tako velike, kakor se misli. Le dobre volje treba in pravega razumevanja. Tega morajo v prvi vrsti pokazati — nemški socialni demokratje!

Istotako se Tušar protivi tistim, ki zahtevajo sklicanje parlamenta le radi težav z živili, češ, da naj bo le ta skrb v podlago za delovanje parlamenta. Priznava, da je skrb za živila ena najvažnejših nalog parlamenta, ne dovoljuje pa, da bi bilo to edina naloga parlamenta. S tem bi bilo slabo ustrezno parlamentu. Med prebivalstvom bi se vzbudile gotove nade, ki bi se ne izpolnile, a odgovornost za to bi po nedolžnem padla na — parlament. Misel, da bi se delegacije sklicale pred parlamentom, označa poslanec Tušar za absurdno.

Na zaključku ponavlja svoje uverjenje, da bi bilo za parlamentarizem veliko do seženo, ako bi se med zastopniki Nemcev in Čehov našla neka srednja črta, ki bi odprla pot konstitucionalizmu, brez katerega velika država ne more obstajati. Če ni take poti, je bolje, da še čakamo. To morda ne zveni popularno, ali resnica je. Ta je navadno grenka, ali je — v dolžnost in pomenja važen čim.

Po kateri vrazji logiki bi mogel kdo trditi, da iz Tušarjevih izjavanj zveni odrekanje parlamentarizma? — Na mesto Stürgkha je prišel dr. Körber. O tem pravijo, da ima o parlamentarizmu in njegovi potrebi drugačne nazore, nego jih je imel njegov prednik. Tušarjeva apostrofa na češke in nemške zastopnike, in posebno še na nemške socialne demokrate velja tudi za vlado. Od prvih zahteva je dobre volje. Ali v precejšnji meri je odvisno od vlade, da prizadevanje za sporazum med Čehi in Nemci kot predpogoji za uspešno delovanje parlamenta dozori praktičnih rezultatov. Če bo take dobre volje pri zastopnikih, naj jo vlada pospešuje z resnično, iskreno dobro voljo. Potem utegne obveljati uverjenje Tušarjevo, da težave ne bodo tako velike in da tudi ne bo trebalo toliko časa čakati na sestanek parlamenta. Saj Tušar ne zahteva — kakor je razvidno iz njegovih izjavanj — da bi se sporazum že sedaj stipuliral v vseh podrobnostih in tudi perfekcioniral že pred sestankom parlamenta. Zahteva le neko splošno podlago, dogovor v velikih obrisih, nekako ogredje, na katero naj se pozneje postavi parlament.

Ako se dr. Körber brez odlašanja in z vso vmeno loti dela v tej smeri, izkaže največjo uslugo parlamentarizmu in državi, saj ta poslednja hoče menda biti moderna konstitucionalna država! Seveda moramo naglasiti z največjim povdorkom, da dr. Körber ne sme teh prizadevanj omejiti samo na češko-nemški problem, marveč mora tudi s sanacijo razmer med vsemi drugimi plemeni razširiti in utrditi jamstva za parlament. Pomirjeni narodi bodo granitna podlaga za konstitucionalizem v avstrijski državi. Le tako bodo iz parlamenta odstranjeni vsi pojavi, ki se jim je doslej tudi rado pripisoval neke destruktivne tendence.

Domače vesti.

Rok za žrebanje V. vojnomožne loterije se je preložil na dan 16. novembra te. leta.

Grom topov z italijanske fronte. V Trstu ga čujemo, da se šipe tresajo. Ali čujejo ga tudi na velike daljave. Vsled atmosferskih odnosov ga čujejo že nekoliko dni tudi v Zagrebu. Čuli so ga te dni v gornjem in spodnjem delu mesta. Posebno razločno na Miragouju in na drugih višjih mestih Zagreba, ki so odprta proti južnem zapadu. Čuje se zamolkel zvok, ki napravlja vtis, kot da kdo z lopato udarja ob kup peska, ali kakor da se nekaj ruši in mlako. Zvok uprav s silo udarja na ušesni bobenček. Tudi z dežele poročajo o tem — iz Karlova in drugih krajev. Ob čistih odnosih v atmosferi taki pojavi niso nič nenavadnega.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 7. t. m., od 9 in pol dop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136, zastavljeni meseca novembra 1914 na bele listke, in sicer od št. 228.401 do št. 230.200, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragoceni predmeti serije 138, zastavljeni meseca novembra 1915 na rdeče listke, in sicer od št. 38.001 do št. 41.200.

DAROVI.

Za božično obdarovanje vojniških sirot so došli baronici Fries-Skene kot predsednici organizacije oskrbnice vojniških sirot (za Trst in okolico) sledeči darovi: C. Haggionista K 50, M. vitez pl. Galatti K 50, Gizela Lucich K 20, Gracijan Stepančič K 40, Antonija Slavik K 20, Marija Cosulich K 20. Skupaj: K 200. Prej došlih darov: K 6.525'40. Celotna svota: kron 6725'40. Razen tega je tvrdka S. Oehler nasl. v gornji namen darovala dve veliki škatlji igrač.

Za prehranjevanje šolskih otrok so došli v ta namen sestavljeni komisiji naslednji darovi: Uvozna družba za sadije „Agrarmaria“ K 1000, Frida Engelmann K 500, Josip Stantig K 20. Skupaj K 1.520.

Za naše junaške branitelje darujejo: g. J. Stoka več knjig, g. Peric množino časopisov, A. Slavik množino časopisov, N. N. 1 slov. knjigo, družina Spacal 12 krp, g. Franica 40 zv. „Ted. slik“, g. Peric množino časopisov (drugič), g. Žiberna več krp.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Milan Bizjak, Motovun. Dotični vpoklicanec se nahaja očitno v aktivni preženčni službi. V tem slučaju njegova družina po zakonu nima pravice do državne vzdrževalne. Dogaja se pa, da se v takih slučajih tu pa tam ob posebno uvaževanja vrednih okolnosti izvanrednim potom podeli kaka primerna podpora. — Poskusite torej in vložite v tem smislu prošnjo na pristojno podporno komisijo.

Restauracija „ZORKO“ na Opčinah.

Podpisana naznanja slav. občinstvu, da je prevzela v svojo oskrbo dobroznano restauracijo „ZORKO“ na Opčinah (nasproti tram. remize), ter se najljudnejše priporoča slav. občinstvu na mnogobrojni obisk. Restauracija ima lep solnčni vrt in pokrito kegljišče. Preskrbljeno je, da se cenj. obiskovalcem postreže z gorkimi in mrzlimi jedili, pivom, vinom in drugimi raznimi pijačami. Bivša restavratorka openskega drž. kolodvora Pepina Staudocher.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo. Maslno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Zaklje vsake vrste kupuje zaloga Zakljev G. STEBEL, Via Torrente 36. 718

Fotograf Anton Jerič posluje zopet v svojem stališu v Trstu, Via delle Poste 2489

Na debelo samo za preprodajalce.

Negavice, sukanec, pipe, mlo, gamijevе podpej-nike, razni gambi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robal, mrežice za brke, pletenice, araje, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zaponke „Patent Knöpfe“ in drugo prodaja JAKOB KWI, ulica S. Nikolaj št. 19 26

Milo, belo in črno vino, čokolado, kavo, kondensirano mleko Vollmilch in Mager, sardine, lokarde na olju, kakao in vsakovrstne druge jestvine dobavlja na debelo in drobno po zmerni ceni KARL REXINGER, posredovalec, ulica Kandler 7, II. n. od 9—10 predp. in od 2—4 pop. 1006

Zaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Soli tario 21 (pri mestni bolnišnici.) 722

Naznanilo.

Županstva Temnica, Škrbina in Gabrovica okr. Sežana naznanjajo, da imajo začasno svoj sedež v Sežani (obč. urad) od dne 28. 10. 1916.

Dalje se naproša begunce imenovanih občin, da takoj naznanijo svojim uradom svoje sedanje bivališče, ker je to velikega pomena in strankam v lastno korist, bodisi glede podpor ali drugo, ter županstvom v olajšavo na razna vprašanja pri uradovanju.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve plovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nevrozne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Glavno zastopstvo

Splošnega ljudskega zavarovalnega društva „UNIVERSALE“ v Trstu ulica del Forni št. 9, II. nad. katero vedno posluje naznanja slav. občinstvu in vsem svojim članom naj se takoj prijavijo v uradu v svrhu nadziranja plačevalnih premij in naj prinesejo seboj tozadevno plačilno knjižico. — Urad je odprt vsaki dan od 8 do 12. —

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8¹/₂ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluže oblike itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilije) Trst
Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razgled, posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomnike. POSEBNOSTI: POVEČANJE in VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42